

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Op de deining van de wetenschap. Leven en werk van Gustaaf Frederik Tydeman (1858-1939), zeeofficier en hydrograaf

Acda, G.M.W.

Citation

Acda, G. M. W. (2019, January 30). *Op de deining van de wetenschap. Leven en werk van Gustaaf Frederik Tydeman (1858-1939), zeeofficier en hydrograaf*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/68262>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/68262>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The following handle holds various files of this Leiden University dissertation:

<http://hdl.handle.net/1887/68262>

Author: Acda, G.M.W.

Title: Op de deining van de wetenschap. Leven en werk van Gustaaf Frederik Tydeman (1858-1939), zeeofficier en hydrograaf

Issue Date: 2019-01-30

Bijlage

Staat van dienst en publicaties

G.F. Tydeman

Staat van dienst

Benoeming, bevorderingen en pensioen

Opleiding KIM 1873-1876. Benoeming tot adelborst der eerste klasse 1 september 1876. Bevorderingen: tot luitenant-ter-zee der tweede klasse 16 november 1878; luitenant-ter-zee der eerste klasse 16 april 1889; kapitein-luitenant-ter-zee 16 februari 1900; kapitein-ter-zee 16 januari 1905; schout-bij-nacht 2 mei 1910; viceadmiraal 1 oktober 1912. Pensioen 1 juni 1915.

Hydrografische opnemingen

Maart – april 1880, St. Luciabaai, noordoostkust van Borneo.

Juni 1884 – november 1885, noordkust van West-Java, Straat Soenda, Lampongbai (zuidkust Sumatra) als oudste officier Zr.Ms. *Blommendal*.

Juli – september 1886, Eemsmonding en Huibertgat (Groningen) als oudste officier Zr.Ms. *Gier*.

1888, incidentele opnemingen Lauwers en Groninger wadden en zeegaten in Zuid-Holland.

Januari 1890 – december 1892, oostkust Sumatra als commandant van Hr.Ms. *Melvill van Carnbee*.

Maart – oktober 1893, Zeegat van Texel als commandant van Hr.Ms. *Lynx*.

Februari 1899 – februari 1900, oostelijk deel van de Indische archipel als commandant van Hr.Ms. *Siboga*.

Publicaties

Boeken

G.F. Tydeman, *Description of the ship and appliances used for scientific exploration*. Siboga-Expeditie II (E.J. Brill, Leyden z.j. [1902]).

G.F. Tydeman, *Hydrographic results of the Siboga-expedition*. Siboga-Expeditie III (Leiden 1903).

- G.F. Tydeman, *Notes on Phenomena of a Geophysical Nature* (E.J. Brill, Leiden 1936).
 Anoniem bespreekt dit boek in *Marineblad* 51 (1936) 202-204. De recensie is een inhoudsopgave en wordt besloten met "... in elk geval heeft admiraal Tydeman een goed werk gedaan, door eens te schudden aan denkbeelden die onomstootelijk vast leken te staan en richtingen voor nader onderzoek aan te geven". Het boek is door Kienow besproken in *Geologische Rundschau Zeitschrift für Allgemeine Geologie*, Band 27 Heft 5 (1936) 460-462.
- G.F. Tydeman, *The Birth of Earth and Moon* (E.J. Brill, Leiden 1937).
- G.F. Tydeman, *Verbleekte films. Herinneringen van een oud-zeeofficier* (W.P. van Stockum & Zoon N.v., Den Haag 1937).
 In *Marineblad* 52 (1937) 955-956 bespreekt S dit boek kort, maar lovend. Het is aantrekkelijk, ook voor niet-zeevarenden. Herinneringen die "op van zooveel gevoel van liefde voor het vak getuigende wijze zijn neergeschreven, vooral als de schrijver komt op het gebied, waarop hij later zooveel naam zou maken, de opname".
- G.F. Tydeman, *Vier opstellen* (G. Naeff, 's-Gravenhage 1938).

Artikelen in boeken en tijdschriften

- G.T., 'De "Pilot Charts of the North Atlantic Ocean"' Informatie over deze, door het Hydrografisch Bureau te Washington maandelijks uitgegeven kaarten, 's Hage, oktober 1887, *Marineblad* 2 (1887-1888) 480-483.
- G.T., 'Strandingen op de Nederlandse kusten gedurende het tijdvak 1865 - 1893', *Marineblad* 8 (1894) 551-554 en bijlage.
- G.F.T., 'Reflexie-instrument "Rollet de l'Isle" (Annales Hydrographiques, 1893, 2e volume)', *Marineblad* 9 (1894-1895) 63-64.
- T., 'Het diepzeelood Rung', *Marineblad* 9 (1894-1895) 145-146.
- G.F.T., 'Eets over de verbetering voor de declinatieverandering bij de buitenmiddag-breedte', *Marineblad* 9 (1894-1895) 745-748.
- G.F.T., 'Nauwkeurige waarnemingen met den sextant', *Marineblad* 10 (1895-1896) 405-414, 645-657, 730-745.
- G.F. Tydeman, 'De vergrootende-breedtetafel als vervanger van de gebruikelijke logaritentafelen bij alle nautische berekeningen', *Marineblad* 11 (1896-1897) 516-525.
- G.F. Tydeman, 'De gewijzigde Sumner-methode volgens den 3den druk der Brouwer-tafelen', *De Zee* 19 (1897) 245-247.
- G.F. Tydeman, 'Nog eene opmerking naar aanleiding van het artikel van X. over de Gewijzigde Sumner-methode', *De Zee* 19 (1897) 399-401 (ondertekend: a/b Hr.Ms. *Urania*, juli 1897).
- G.F. Tydeman, 'Sumner contra Marcq St. Hilaire', *De Zee* 19 (1897) 543-556.
- G.F. Tydeman, 'Over de doelmatigheid van de hulpmiddelen bij de astronomische plaatsbepaling op zee', *Marineblad* 12 (1897-1898) 1-12.

- G.F. Tydeman, 'Rapport betreffende de beproeving van een kunstkim "Hezzanith" aan boord Hr.Ms. instructievaartuig "Urania" gedurende de kruistocht 1897', *Marineblad* 12 (1897-1898) 387-393 (inclusief bijlage met hoogtewaarnemingen in de periode 19 mei-16 juli 1897).
- G.F. Tydeman, 'Over de plaatsbepaling door constructie volgens de methode Kroef', *Marineblad* 12 (1897-1898) 416-421.
- G.F. Tydeman, 'Enkele opmerkingen betreffende de "reorganisatie onzer zeemacht" door W.M. Engelberts', *Marineblad* 12 (1897-1898) 521-526.
- G.F. Tydeman, 'Nog eenige opmerkingen naar aanleiding van de brochure van W.M. Engelberts', *Marineblad* 12 (1897-1898) 865-869.
- G.F. Tydeman, 'De dag van Krakatau aan boord Zr.Ms. Koningin Emma der Nederlanden', *Marineblad*, 31 augustus 1898 (Oranjenummer) 54-58 (ook opgenomen in *Verbleekte films*).
- G.F. Tydeman, 'De zeeofficiersvrouw', *Marineblad*, 31 augustus 1898 (Oranjenummer) 209-210.
- G.F. Tydeman, 'De "Siboga"-expeditie', *Verslagen der Marine-Vereeniging* 2 (1904-1905) 62-120.
- G.F. Tydeman, Boekbeoordeling 'De circum-meridiaantafelen van P. Bossen en D. Mars', *Marineblad* 19 (1904-1905) 602-614.
- G.F. Tydeman, 'De Siboga-expeditie' Uitgeverij De Boer, Helder (1904-1905) Uit: *Verslagen der Marine-Vereeniging*, 2 (1904-1905) 62-120. [Collectie NIMH].
- G.F. Tydeman, Replik (op een reactie van P. Bossen en D. Mars op de boekbeoordeling van 1904-1905 in *Marineblad* 20 (1905-1906) 103-115), *Marineblad* 20 (1905-1906) 115-117.
- G.F. Tydeman, 'Een maritiem album', *Marineblad* 22 (1907-1908) 600-602. (Album met portretten van een aantal officieren, aangeboden aan Chr. van Heynsbergen, hoogle-raar KIM 1828-1850, op 27 februari 1862).
- G.F. Tydeman, 'De nieuwe opleiding tot zeeofficier', *Marineblad* 23 (1908-1909) 51-70.
- G.F. Tydeman, 'Naschrift op de "Nieuwe opleiding tot zeeofficier"', *Marineblad* 23 (1908-1909) 212-218.
Dit is een reactie op een artikel van W.L.A. Gericke, 'De nieuwe opleiding tot zeeofficier', *Marineblad* 23 (1908-1909) 202-212, waarin de schrijver commentaar geeft op Tydemans eerste artikel met dezelfde titel.
- G.F. Tydeman, '"Hawke-Olympic" Onderlinge "zuiging" tusschen varende schepen', *Marineblad* 26 (1911-1912) 925-931.
- G.F. Tydeman, 'Le vol plané des oiseaux', *Extrait des Archives Néerlandaises des Sciences Exactes et Naturelles*, Série IIIB, Tome 1 (1911) 27.
(Stempel op de omslag van de overdruk F.W.L. Tydeman N.C. Medical College, Charlotte, N.C. Oct 19 1911) (gedateerd op laatste bladzijde Amsterdam, mei 1911).
- G.F. Tydeman, 'Het onverklaarbaar lichtverschijnsel', *De Zee* 33 (1911) 14-19.
- [G.F. Tydeman], 'De snelheid van beweging van het onverklaarbaar lichtverschijnsel', *De Zee* 33 (1911) 435-437.

- [G.F. Tydeman], 'Le vol plané des oiseaux', *De Zee* 33 (1911) 909-912.
- G.F. Tydeman, '“Hawke-Olympic” onderlinge “zuiging” tusschen varende schepen', *Marineblad* 26 (1911-1912) 925-931.
- G.F. Tydeman, Bespreking van A. Schück, *Der Kompass* 1 (Hamburg 1911), *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap*, 2e serie deel *xxix* (1912) 83-86.
- G.F. Tydeman, 'Het zweven der vogels', voordracht gehouden voor de Vereniging voor Luchtvaart op 22 januari 1912. Overdruk in *De Luchtvaart*, 17, 19 februari, 16 maart 1912.
- G.F. Tydeman, 'De oceanographie van den Oost-Indischen Archipel' in: F.C. Wieder (intro), *Koloniaal-Aardrijkskundige Tentoonstelling ter gelegenheid van het veertig-jarig bestaan van het KNAG Catalogus Stedelijk Museum Amsterdam 20 Sept - 31 Oct. 1913*. (Amsterdam 1913) 57-65.
- G.F. Tydeman, 'De oorzaak van de halfdaagsche schommeling van den barometerstand, en van de getijen in het algemeen', *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap* 2e serie deel *xxx* (1913) 452-474.
- G.F. Tydeman, 'Verbetering en aanvulling op het artikel “De oorzaak van de halfdaagsche schommeling van den barometerstand, enz.”', *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap* 2e serie deel *xxx* (1913) 583-584.
- G.F. Tydeman, 'De oorzaak van de halfdaagsche schommeling van den barometerstand en die van de getijen in het algemeen' (Overzicht van het artikel verschenen in de juli-aflevering van het *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap* (1913)), *Marineblad* 28 (1913-1914) 406-411.
- G.F. Tydeman, 'De militaire groet', *De Soldaten-courant* 28 oktober 1914. (Volledig geciteerd in de rubriek 'Uit de Pers' in *Marineblad* 32 (1917-1918) 71-85, aldaar 78-83).
- G.F. Tydeman, 'Hydrografie en Oceanografie van de kusten en het omringend zeegebied', in A.W. Nieuwenhuis, G.F. Tydeman, G.A.F. Molengraaff, L.A. Bakhuis e.a., 'Plannen voor eene nieuwe Nederlandsche expeditie tot wetenschappelijk onderzoek van den Oost-Indischen Archipel & Verslag van de wenschelijkheid van een expeditie tot wetenschappelijk onderzoek van de eilandenreeks tusschen Celebes en Nieuw Guinea en in het bijzonder van het eiland Ceram', *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap*, tweede serie deel *xxxi* (1914) 360-389, aldaar 372-377.
- G.F. Tydeman, 'De “pendulatie-theorie” en de breedteverandering', *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap*, tweede serie deel *xxxii* (1915) 449-456. [Overdruk bij NIMH, gedateerd Amsterdam, Pinksteren 1915].
- Buijs' *zeemans-almanak* (1907-1920), vanaf 1916 onder toezicht van G.F. Tydeman. Samenstellers P. Cordia, P.J. Kaiser en G.F. Tydeman.
- G.F. Tydeman, 'Noot voor dr. D.F. Tollenaar', *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap*, 2e serie deel *xxxiii* (1916) 280.

- G.F. Tydeman, 'De oorzaak der getijden', *Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap*, 2e serie deel XXXIII (1916) 675-741.
- G.F. Tydeman, 'De jaarlijksche ongelijkheid van den aswentelingsduur der aarde aange-
toond door pendule Hohwü no. 33', *Marineblad* 31 (1916-1917) 453-476.
- G.F. Tydeman, 'De fout in de theorie der getijkkrachten en in die van de maansbeweging',
Marineblad 31 (1916-1917) 670-695.
- G.F. Tydeman, 'Antwoord aan den heer Van Roon', *Marineblad* 31 (1916-1917) 702-704.
- G.F. Tydeman, 'Nawoord op voorgaand artikel', *Marineblad* 31 (1916-1917) 773-775.
- G.F. Tydeman, 'Marine-liedjes en verhalen. Een oproep tot medewerking', *Marineblad* 33
(1918-1919) 416-417.
- G.F. Tydeman, 'Een zeldzaam lichtverschijnsel', *De Zee* 43 (1921) 209-211.
- G.F. Tydeman, 'De groene straal, de groene branding en groene wolken', *Hemel en Damp-
kring* 19, aflevering 8 (1921).
- G.F. Tydeman, 'Nut en gebruik van stershoogten', *Marineblad* 37 (1922) 338-342.
- G.F. Tydeman, 'De diepten der zeeën' in: J.P. van der Stok red., *De Zeeën van Nederlandsch
Oost-Indië*. Uitgegeven door het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genoot-
schap naar aanleiding van zijn 50-jarig bestaan 1873-1923. (E.J. Brill, Leiden 1922)
55-124 en Diepzeekaart.
- G.F. Tydeman, 'De Koninklijke Nederlandsche Marine' in: W.G. de Bas red., *Gedenkboek
1898-1923* (H.H. Fongers & Co, Voorschoten 1923) 237-252.
- G.F. Tydeman, 'De officiersopleidingen bij de zeemacht' in: W.G. de Bas red., *Gedenkboek
1898-1923* (H.H. Fongers & Co, Voorschoten 1923) 253-256.
- G.F. Tydeman, 'Oriëntatie volgens miswijzend kompas', *Tijdschrift van het Koninklijk
Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap* tweede serie deel XLI (1924) 448-450.
- G.F. Tydeman, 'Het staande roeien bij de Papoea's', *Tijdschrift van het Koninklijk Neder-
landsch Aardrijkskundig Genootschap* tweede serie deel XLIII (1926) 76-77.
- G.F. Tydeman, 'Oppervlaktebepaling door weging', *Tijdschrift van het Koninklijk Neder-
landsch Aardrijkskundig Genootschap* tweede serie deel XLIV (1927) 93-94.
- G.F. Tydeman, 'De zweefvlucht der vogels', *Haagsch Maandblad* deel XVI (1931) 4 (okto-
ber) 413-425.
- G.F. Tydeman, 'Glacial Periods and Mountain Building', *Tijdschrift van het Koninklijk
Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap* tweede serie, deel LII (1935) 634-642.